

1984, 6. ledna – Sdělení VONS č. 350 „Trestní stíhání pastora Jana Kellera“ o domovní prohlídce u Jana Kellera, zahájení jeho stíhání pro trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi a zbavení státního souhlasu k výkonu duchovenské činnosti rozhodnutím Západočeského krajského národního výboru v Plzni.¹

Koncem listopadu 1983 provedla StB domovní prohlídku ve farní budově Československé² církve evangelické v Černošíně, okres Tachov, při níž zabavila pastoru Janu Kellerovi různé samizdaty.³ Jan Keller byl přes noc zadržen a bylo proti němu vzneseno obvinění ze spáchaného trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr. z.⁴ Rozhodnutí odůvodnil vyšetřovatel tím, že v létě 1983 obviněný zorganizoval setkání evangelické mládeže ve farním objektu v obci Zhořec.⁵ Během týdenního pobytu se mladí věřící společně modlili, četli bibli, zpívali duchovní písně. V prosinci zahájila StB rozsáhlé vyšetřování, při němž byli předvoláni m. j. dotazováni, zda nedošlo při tomto ryze nábožensky zaměřeném setkání k nemravnostem.⁶ Jan Keller ztratil rozhodnutím KNV Plzeň k 1. 1. 1984 státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti.

Z uvedených skutečností jasně vyplývá, že Jan Keller plnil svou duchovenskou povinnost v rámci zákona a vlastním důvodem trestního stíhání je obava státních orgánů, aby nerozšiřoval svůj vliv na mládež.

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 1, s. 10.

POZNÁMKY

¹ K případu viz dále sdělení VONS č. 471, 474, 502 a 541, dokumenty č. 474, 477, 505 a 544.

² Správně Českobratrské.

³ Domovní prohlídka byla provedena 3. 12. 1983 v bytě a služebních místnostech evangelického sboru v Černošíně a v prostorách evangelických sborů ve Zhořci a Lestkově za přítomnosti vyšetřovatelů Okresní správy SNB Tachov, tajemníka pro věci církevní ONV Tachov Jaroslava Křepinského a manželky Jana Kellera Marty Kellerové. Při domovní prohlídce bylo zabaveno celkem devatenáct položek tiskovin (mj. diáře Jana Kellera, jednotlivá čísla časopisů Spektrum a Svědectví a knižní publikace s náboženskou a církevní tematikou). OS v Tachově, soudní spis k případu Jana Kellera, spis. zn. 1 T 70/85, protokol o průběhu domovní prohlídky vypracovaný příslušníky oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Tachov.

V rámci soudního řízení požádal Okresní soud v Tachově Sekretariát pro věci církevní Ministerstva kultury ČSR o posouzení závadnosti zabavených tiskovin. Sekretariát pro věci církevní MK ČSR odpověděl 14. 11. 1985 pouze obecně, že povolená literatura s náboženskou a církevní tematikou je pouze ta, která byla vydána Ústředním církevním nakladatelstvím. OS v Tachově, soudní spis k případu Jana Kellera, spis. zn. 1 T 70/85.

Jednou ze zadržených položek byl rovněž strojopis paměti Jaroslava Seiferta *Všecky krásy světa*, které byly v upravené verzi vydány v roce 1982 v Praze v nakladatelství Československý spisovatel (předtím vyšly v Torontu v nakladatelství '68 Publishers a v Kolíně nad Rýnem v nakladatelství Index). Na tuto absurdní skutečnost upozornil předsedu Svazu československých spisovatelů Jana Pilaře dopisy z 24. 1. a 10. 2. 1986 Jan Šimsa. Dopisy jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 167, sign. IV/2, kart. 30. Veškeré zabavené tiskoviny byly později Janu Kellerovi vráceny usnesením Okresního soudu v Tachově z 28. 4. 1989. OS v Tachově, soudní spis k případu Jana Kellera, spis. zn. 1 T 70/85.

⁴ Kellerovo trestní stíhání zahájil vyšetřovatel oddělení vyšetřování VB Okresní správy SNB Tachov npor. Slavomír Kozák usnesením z 2. 12. 1983. Podle usnesení se měl Keller dopustit trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi tím, že „*ve dnech 2. 7 až 9. 7. 1983 zorganizoval a prováděl duchovní činnost na shromáždění cca 42 osob ve věku od 8 do 22 let v obci Zhoř[ec], okr. Tachov, bez souhlasu církevního tajemníka ONV Tachov*“.

Vyšetřování bylo ukončeno 20. 4. 1984, kdy podal vyšetřovatel Okresní prokuratuře v Tachově návrh na obvinění Jana Kellera z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi. Jan Keller čelil tlaku ze strany státních orgánů již na svém předchozím působišti v Jimramově v okrese Žďár nad Sázavou, kde byl systematicky šikanován ze strany okresního církevního tajemníka Františka Tupy. Ten se zasloužil o několik kázeňských potrestání J. Kellera a opakovaně se snažil dosáhnout toho, aby ho Jihomoravský krajský národní výbor v Brně zbavil souhlasu k výkonu duchovenské činnosti. Jeho snaha vedla k tomu, že KNV udělil Kelle-

rovi v roce 1978 důtku s výstrahou, kterou však Keller odmítl podepsat. Tamtéž, posudek okresního církevního tajemníka ve Žďáru nad Sázavou Ladislava Plessela na J. Kellera ze 14. 12. 1983. Keller podal v průběhu vyšetřování stížnosti proti zahájení trestního stíhání a proti výpovědi Františka Ťupy a žádost o doplnění vyšetřování. Tyto podněty však byly okresním prokurátorem v Tachově JUDr. Josefem Vančurou zamítnuty. OS v Tachově, soudní spis k případu Jana Kellera, spis. zn. 1 T 70/85.

⁵ Zhořec je součástí obce Bezdružice v okresu Tachov.

⁶ Vyšetřování vedlo oddělení vyšetřování VB Okresní správa SNB Tachov. Obecně ke sledování Českobratrské církve evangelické Státní bezpečností viz DINUŠ, Peter: *Českobratrská církev evangelická v agenturním rozpracování StB*, Praha 2004 (Sešity ÚDV č. 11), dostupné online: <http://granosalis.cz/ebooks/cirkev.pdf> [28. 2. 2014].